

Sissejuhatuseks

CARe on metoodika, mis on loodud J.P.Wilkeni ja D.Den Hollanderi poolt, et aidata inimesi, kes ajutiselt või pikema aja vältel vajavad professionaalset toetust. See metoodika – terviklik rehabilitatsioonile suunatud tegutsemine (CARe) – on nüüdseks juba peaaegu kaksikümne aastat vana ja seda kasutavad tuhanded professionaalid nii Hollandis kui muudes riikides.

CARe koosneb teoreetilistest lähtekohtadest, visioonist, praktilisest meetodist ja abivahenditest. Kuigi peamine on kõigil neil aastail jäänud samaks – inimeste toetamine nende poolt soovitud elukvaliteedi saavutamisel –, on see metoodika aastate vältel uute teaduslike andmete ja ühiskondlike liikumiste mõjul edasi arenenud. Välja on töötatud spetsiifilised rakendused, näiteks tööellu tagasipöördumiseks.

CARet saab kasutada erinevate elamist toetavate teenuste puhul, vaimse tervise teenuseid pakkuvate asutuste osakondades, varjupaikades, kogukonnameeskondades, ambulatoorse abistamisteenuse puhul, eakate hoolekandes, noorte hoolekandes, kriminaalhoolduses, sõltuvusravis, intellektipuudega ja autismispektrihäirega klientide puhul.

CARe EESTI koduleheküljele koondame materjalid, mis kirjeldavad metoodikat ja selle tausta niisugusena nagu see on praegu. See on keskkond praktikutele, tähendab, et me pöörame eelkõige tähelepanu CARe meetodile, mida saab kasutada iga kliendi puhul. See on metoodika tuum. Me ei käsitle rakendusi, mis on välja töötatud erinevate spetsiifiliste tingimuste ja sihtgruppide jaoks. Nende osas viitame me muudele väljaannetele, samuti koolitusprogrammidele, mida korraldab Rino Groepi koolituskeskus Hollandis ja Eesti Psühhosotsiaalse Rehabilitatsiooni Ühing Eestis.

Eesmärgiks on toetada tõhusalt inimesi, kes meie ühiskonnas üksi hakkama ei saa ning sõltuvad professionaalsest abist ja abistamisest. Mõnikord oma elu teatud perioodidel, mõnikord pikema aja vältel. Nende vajadus selle abistamise ja hoolekande järele on vahel keeruline, enamasti seepärast, et mitmed asjad omavahel põimuvad, näiteks psühhiaatriline haigus, töötus ja sotsiaalne eraldatus. Või vaimsed puuded ja käitumisprobleemid. Lühidalt: tavalisele elule annavad tihti värvingu kõikvõimalikud rasked ja ebatavalised tegurid.

Klientide taastumislood näitavad, et taastumine on võimalik kõikide puhul. Taastumise all mõistame me ainulaadset isiklikku protsessi, milles inimene saavutab taas enesekindluse, õpib paremini toime tulema oma haavatavusega ja hakkab taas täitma sotsiaalseid rolle. Kuigi taastumisprotsess on isiklik, on selleks siiski vaja teisi inimesi. Need võivad olla sarnaste kogemustega inimesed, pereliikmed või sõbrad ja abiteenuse osutajad. Järjest paremini mõistame me, milline abi kedagi tegelikult tema taastumisprotsessis aitab. CARe eesmärk on viia abistajate poolt pakutav abi sihipäraselt ja tõhusalt vastavusse inimeste soovide ja vajadustega nende taastumisprotsessis.

Seega räägib see metoodika ka soovidest, võimetest ja võimalustest. See räägib taastumisest ja tugevuste kasutamisest. Oluline on luua võimalusi nii taastuja kui ühiskonna tasandil.

Küllli Mäe

20.03.14